



6.4.2016

Yksikön päällikkö

---

## Helsingin kaupunginmuseon lausunto Laajasalon kauppakeskuksen aluetta koskevasta asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2015-001115 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt kaupunginmuseolle tiedon Laajasalon kauppakeskuksen ympäristöä koskevan asemakaavamuutoksen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olost. Kaupunginmuseo on tutustunut alueen asemakaavan muutoksen 14.3.2016 päivättyyn valmisteluaineistoon ja esittää kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualueeseen kuuluvat Laajasalon ytimessä Yliskylän pohjoisosaan suunnitteilla oleva kauppakeskuksen kortteli 49034, korttelin 49036 tontti 4 nykyisen Reposalmen sillan kaakkoispuolella, Reposalmentien ja Kiiltomadonpolun ylikulkusillat, viheralue Kiiltomadonpolun sillan länsipään tuntumassa, korttelin 49027 tontti 3 sekä Laajasalontien, Reposalmentien, Isosaarentien ja Yliskyläntien ja Yliskylän puistokadun katualueet.

Asemakaavan muutosalue on pääosin rakentamatonta, katualueita ja niitä reunustavia nurmipintaisia luiskia pensaineen ja puineen. Osoitteessa Kuvernöörintie 8 sijaitsee Arkkitehtuuritoimisto Ilmo Valjakka Ky:n vuosina 1982-1983 suunnittelema yksikerroksinen pankki- ja liikerakennus. Sen pohjoispuolella on vuonna 1969 suunniteltu huoltoasema. Korttelin 49027 tontilla 3 sijaitseva Laajasalon kirjaston ja nuorisotilat käsittävä kaksikerroksinen rakennus on valmistunut vuonna 1976. Suunnitelmat laati Helsingin kaupungin rakennusviraston talosuunnitteluosastolla arkkitehti Imre Weöres vuonna 1972. Aivan kaava-alueen itäpuolella sijaitsee Laajasalon ostoskeskuksen rakennukset, joiden korvaamisesta asuntorakentamisella on päätetty jo edellä mainitussa, vuonna 2015 voimaan tulleessa asemakaavan muutoksessa. Nyt esillä olevan asemakaavamuutoksen alue rajautuu idässä edellä mainitussa asemakaavassa mukana olevaan Yliskylän puistoon, jossa sijaitsee sr-2-merkinnällä kulttuurihistoriallisesti ja ympäristön kannalta arvokkaana rakennuksena suojeltu Ylistalo eli Uppbyn tilan päärakennus ja puistossa s-merkinnällä suojeltu alueen osa.

Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu edellytysten luominen uusien asuintalojen rakentamiselle suunnittelualueella ja valmisteil-



6.4.2016

Yksikön päällikkö

la olevan yleiskaavan mukaiselle pikaraitiotielle. Uudella asemakaavalla pyritään monipuolistamaan liikkumismahdollisuuksia, parantamaan kaupunkikuvaa ja lisäämään palveluntarjontaa sekä yhdistämään nykyisen Laajasalontien moottorikadun itä- ja länsipuoliset kaupunginosa-alueet.

Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta merkittävin muutos esillä olevassa asemakaavamuutoksessa tulisi olemaan Laajasalon moottorikadun ja sen avoimen ilmeen muuttuminen ympäristöksi, jossa on katu-tilaa reunustavat viisi-seitsemänkerroksiset asuin- ja liikerakennukset. Kaupunginmuseo on todennut Laajasalon kaupunkibulevardin suunnitteluperiaatteista 10.3.2015 antamassaan lausunnossa, että suunnittelussa tulee ottaa huomioon suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat asemakaavalla suojellut rakennukset, tällä kaava-alueella siten ainakin Ylistalo. Lisäksi on nostettu esiin nelikaistaisen Laajasalon moottorikadun historiallinen merkitys. Moottorikatu ramppeineen kuvastaa rakentamisaikakautensa autoistumisen nopeaa kasvua ja tavoitteita luoda autoilulle ihanteelliset olosuhteet. Se on yksi vuonna 1968 julkaistun Smith-Polvisen liikennesuunnitelman toteutunut osa, ja siksi todistusvoimainen kohde, jonka historiaa tulisi valottaa ainakin kaavaselostuksessa.

Kaava-alueella olevaa nykyistä rakennuskantaa ei ole esitetty säilytettäväksi, vaan niiden paikalle on esitetty uudisrakentamista. Pääosin kaupunginmuseolla ei tähän ole huomautettavaa. Esillä olevassa asemakaavamuutoksessa esitetään myös nykyinen Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalo korvattavaksi uudisrakentamisella. Kaupunginmuseo on vuonna 2014 kirjasto- ja nuorisotalon korjauksen hankesuunnittelun yhteydessä pitänyt rakennusta potentiaalisena suojelukohteena. Kaupunginmuseo pitääkin valitettavana, ettei tämän Helsingin kaupungin oman suunnittelutyön ja 1970-luvun arkkitehtuurin laadukkaana esimerkkinä toimivan julkisen rakennuksen säilyttävää kaavavaihtoehtoa ole edes tutkittu. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että Laajasalontien ympäristön monivaiheinen historia ja rakentuminen säilyvät näkyvänä myös voimakkaasti muuttuvassa kokonaisuudessa.

Edellä mainitut suojelukohteet, maisemalliset arvot ja niiden vaaliminen tulee ottaa huomioon Laajasalon kauppakeskuksen asemakaavan muutosta laadittaessa. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501  
anne.salminen(a)hel.fi

**Postiosoite**  
PL 4300  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginmuseo@hel.fi

**Käyntiosoite**  
Sofiankatu 4  
Helsinki 00170  
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

**Puhelin**  
+358 9 310 36630  
**Faksi**  
+358 9 310 36664

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
FI0680001200062637  
**Alv.nro**  
FI02012566



6.4.2016

Yksikön päällikkö

---

Anne Mäkinen  
yksikön päällikkö

**Tiedoksi**

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu  
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

---

**Postiosoite**

PL 4300  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kaupunginmuseo@hel.fi

**Käyntiosoite**

Sofiankatu 4  
Helsinki 00170  
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

**Puhelin**

+358 9 310 36630

**Faksi**

+358 9 310 36664

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566